

והשבות

... • פרשת "בהעלותך" • תשע"ט • שע"י בית מדרש "והשבות" רח' יצחק שדה 7 נתניה • • •

מתוך הפרשה

הרב ברוך ברוך שלג שליט"א | ראש בית הכנסת ובית המדרש "והשבות"

מהי ענוה?

"ובכן, אם כך אני צריך לקבל את החדר!" אמר זבולון בנימה של התנשאות.

"למה אתה חושב כך?" תמה חיים.

"מה זאת אומרת למה? הרי ברשותי עשרה קרונות מלאים בסחורה. אני הוא העשיר מבין שנינו ועליך לכבדני בחדר."

"דווקא לפי שיטתך, אני הוא הקודם לקבלת החדר! שהרי לא בכסף קנית את הסחורה... אינך עשיר גדול - אלא בעל חוב גדול! ואילו אני... אני בעל חוב קטן!"

האם יתכן שהעניו ידע שהוא עניו? ובכן, הבה נתבונן.

בפרשתנו, התורה מעידה על משה - "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" (יב, ג). ולכאורה מה כוונת התורה באומרה "מאוד", והרי אם משה רבינו עניו יותר מכל האדם אשר על פני האדמה, ברור הוא שהוא עניו מאוד?

אלא שאם התורה הייתה כותבת רק "והאיש משה עניו מכל האדם וגו'..." היינו סבורים לומר, שמשה רבינו היה עניו רק באופן יחסי, לכך הוסיפה התורה והדגישה "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם וגו'..." ללמדך שמשה רבינו הגיע לשלימות במידה הענוה, ולא רק לענוה יחסית.

ובכן נתאר לעצמינו, משה רבינו עומד לפני עם ישראל ומלמדם את התורה לפרטי פרטיה. מבאר כל תיבה ותיבה, מרחיב בפרטי המצוות, מעביר להם את המידות בהם התורה נדרשת ואף דורש כל קוץ ותג, ללמדך שאין דבר מיותר בתורה. והנה מגיע משה לפסוק "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" ועתה עליו ללמד ולפרש לעם ישראל כל תיבה ותיבה, וכשהגיע לתיבה "מאוד" הוצרך לבאר להם שכוונת הפסוק לומר שאינו עניו רק באופן יחסי אלא עניו בשלימות!

מה עלה בגורל ענוותנותו לאחר ביאור זה? כיצד יתכן שאדם יכיר את מעלותיו, ואף את מעלת הענוה שבו ובכל זאת יקרא עניו?

מִרְן הגאון ר' אהרן יהודה לייב שטיינמן זצ"ל סיפר ששמע שאחד הלך ושאל את החזן איש, האם הוא יודע שהוא גדול הדור? והחזן השיב בחיוב.

"אם כן, איך יתכן גודל ענוותנותו והכנעתו לכל אדם?" שאל השואל. והחזן איש השיב בזו הלשון: **"כי יודע אני, שאם אדם אחר היו לו הכחות האלה ודאי היה זוכה לשלמות"**.

זבולון חזר אל ביתו לאחר יום עבודה מפרך. נזרק על הכורסה ושקע בים של מחשבות... "כמה הרווחתי היום?... כמה שעות עבדתי?... כמה הוצאות יש לי על העסק, וכמה נשאר לי ביד?..."

"זה לא מספיק!" גמר בליבו. "אני עובד קשה מדי ביחס למה שנשאר לי ביד. אני צריך לעשות מעשה שיגדיל את הכנסתי החודשית, ודחוף!!!"

למחרת פגש זבולון את חיים, אף הוא סוחר המתפרנס מיגיע כפיו, החליט זבולון לחלוק עימו את הרהורי ליבו.

"תגיד חיים, אתה לא חושב שאנחנו עובדים קשה מדי ומרוויחים מעט?"

"בהחלט! אבל מה אפשר לעשות? להתפרנס צריך..."

"אכן צריך, ובהידור! אך לדעתי יש באפשרותנו להגדיל את ההכנסות באופן משמעותי."

"נו נו אני שומע..."

"תראה, אנחנו קונים את הסחורה שלנו מהסיטונאים, והם קונים את אותה הסחורה ביריד בחצי מהמחיר ועושים עלינו קופה! אני אומר שנסע אנחנו ליריד ונקנה את הסחורה בעצמינו וכך בעצם נוכל להכפיל את הרווחים!"

"אתה צודק זבולון, אבל שכחת שלסיטונאים אנחנו משלמים בהקפה, ואילו בכדי לרכוש ביריד עלינו לשלם במזומן! וכסף מנין?"

"נקח הלוואות! אל תדאג, אחרי שנמכור את הסחורה ונכפיל את הכנסותינו, נוכל להחזיר את הסכום במלואו ולהנות מהעודף!"

זבולון וחיים צירפו מחשבה למעשה ולוו כספים מחברים, ידידים, מכרים ומכל מי שארגקו מלא וליבו פתוח, ועשו את דרכם ליריד.

זבולון שהגה את הרעיון לווה עשרת אלפים רובל, וחיים הסתפק באלף רובל בלבד.

בחזרתם מהיריד היו לזבולון עשרה קרונות מלאים בסחורה איכותית ומגוונת. ולחיים סה"כ קרן אחד. ברדת החשיכה הגיעו זבולון וחיים אל אכסניה שהייתה על אם הדרך.

"שני חדרים בבקשה!"

"אנו מתנצלים, אך נשאר ברשותנו רק חדר אחד! ובו מקום לינה לאדם אחד בלבד! רק אחד מכם יוכל לקבל את החדר, ואילו האחר יצטרך לישון על ערימת חציר במחסן שבחצר."

זמני השבת

לפי אופק נתניה (עפ"י לוח עתים לבינה)

פרשת השבוע: בהעלותך

כניסת השבת 19:26

יציאת השבת 20:31

רבינו תם: 21:01

שקיעת החמה: 19:48

השיעור המרכזי

מפי הרב

ברוך ברק שלג

שליט"א

כל יום רביעי

בשעה 21:15

בבית המדרש "והשבועות"

רח' יצחק שדה 7 נתניה

(במקלטי)

תפילת ערבית

מיד לאחר השיעור (22:15)

כיבוד קל

ועזרת נשים פתוחה!

זמני השיעורים:

יום ראשון: 21:00

שיעור גמרא.

יום חמישי: 21:00 שיעור

בהלכה

יתכנו שינויים בזמנים

לעדכון חייגו:

054-842-5-843

תפילות בשבת:

ליל שבת: 19:20

(מנחה וערבית)

שחרית: 8:00 (הודו)

מנחה: 18:45 (סעודה)

שלישית לאחר מכן

ערבית של מוצאי

שבת: 20:30

לרפואת שושנה בת
ז'והרה פנינה

להצלחת שאול עימנואל
בן ג'מילה

להצלחת ורפואת יפית
ואושרה בנות מנטינה דינה

להצלחת ורפואת שבתאי
בן מנטינה דינה

להצלחת שלמה (שלומי)
בן זקלין

לעילוי נשמת אסתר בת
סבירסה

לעילוי נשמת יצחק
עמישדי בן שבתאי

לעילוי נשמת ר' אליהו בן
ברכנה

לעילוי נשמת אפרים
אלימלך בן אברהם

להוסיף עלי אף את נטל העושר? אין לי פנאי לכך. די לי בעול שכבר רובץ עלי..."

העניו מכיר את כשרונותיו ומודע ליכולותיו, אך אינו מחזיק טובה לעצמו עבורם. מפני שיועד שמשמים הוענקו לו הכישורים הללו, בכדי שיוכל ליישם על ידם את המשימות שקבעו לו. אם ניחון האדם ביכולות רבות ובכשרון גדול, אין הוא אדם גדול - אלא בעל חוב גדול. מה שיקבע את גדלותו האמיתית הוא מה שיעשה אם אותן כישורים שהוענקו לו.

וכמו שאמר הנביא ירמיהו: "כה אמר ה', אל יתהלל חכם בחכמתו, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, אל יתהלל עשיר בעשרו. כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי!"

שבת שלום ומבורך!

להזמנת שיעורים והרצאות: 054-842-5-843

"מדוע?!" הזדעקה הרבנית.

"דעי לך, שבשמים לא מחלקים מתנות. בשמים קובעים משימות, ומעניקים בעבורם כלים. אם הנחילו לי מהשמים את כשרונותי, אין זה מתנה אלא משימה. יודע אני כי שיש לי כשרונות כשל אלף גאונים, אבל עם זאת נדרשת ממני תפוקה של אלף גאונים, ומי יודע האם אני עומד בכך! ועתה רוצה את

הלכות והליכות

הרב דוד יוסף יעקב שליט"א | מו"צ, מראשי כוללי "נחלת גבריאל" ומרבני בית מדרש "והשבועות"

נטילת ידים לדבר שטבולו במשקה

מהחלק היבש ואינו נוגע כלל בחלק הרטוב - אף על פי כן צריך ליטול ידיו.

מרק ירקות / קורנפלקס

האוכל מרק ירקות אינו צריך ליטול ידיו קודם לכן, כיוון שדבר מבושל או כבוש שאינו נוגע בידיו מותר לאוכלו אף ללא נטילה. וכל שכן בדבר שדרך העולם לאוכלו ע"כ או מזלג - אין צורך בנטילה.

לכן יש להקל לכתחילה לאכול קורנפלקס עם חלב אף ללא נטילת ידיים.

עוגה / ביסקוויט הטבול בקפה

אדם שמטבל עוגה או ביסקוויט בקפה או תה וכד', צריך ליטול ידיו, ואפילו אם אינו נוגע בידו במשקה. אולם אם אינו אוכל כזית (27 גרם) מהעוגה או מהביסקוויט ונזהר שלא לגעת במשקה בידיו - יש להקל לו שלא יטול ידיו.

וכן אם מטבילם ע"כ או מזלג ואינו נוגע בהם בידיו, אפילו אם אוכל יותר מכזית יש להקל לו שלא יטול ידיו.

לשאלות בהלכה: 0527-11-55-37

חז"ל תיקנו שאדם שאוכל דבר שטיבולו במשקה, כגון פירות וירקות רחוצים שיש עליהם מים, צריך ליטול ידיו קודם לכן אף ללא ברכה.

יש לדעת שנטילה זו היא חובה מן הדין! ולכן האוכלים פירות וירקות וקודם לכן שוטפים אותם - צריכים ליטול ידיהם קודם שאוכלים או לגבש את הפירות והירקות היטב.

משקים שחל בהם הדין "טיבולו במשקה"

ישנם שבעה משקים שהטבול בהם מאכל צריך ליטול ידיו קודם לכן והם:

1. יין 2. דבש (דווקא דבש דבורים ולא דבש תמרים - סילאן) 3. שמן (דווקא שמן זית ולא שמנים אחרים)
 4. חלב 5. טל 6. דם 7. מים וסימנם: "יד שח"ט ד"ם.
- לגבי שמן יש לציין שחייב נטילת ידיים הוא כאשר המאכל טבול בשמן, אולם כאשר המאכל מטוגן או מבושל בשמן כגון סופגניה אין צריך ליטול ידיים לפני אכילתו.

אינו נוגע במשקה

האוכל דבר שטיבולו במשקה אולם אינו נוגע במשקה בידו, כגון שמטביל את הירק במים אולם אחוז בו

חכמה ומוסר

הרב פסח סטרוגו שליט"א | מרבני בית מדרש "והשבועות"

את הנרות. הטבת הנרות היא הכנת הנרות להדלקה. דהיינו ההגבה והעליה של הכהן היא לצורך ההכנה בלבד. יתרה מכך את ההדלקה יכול כל אחד לעשות אפילו ישראל או לוי. אך את ההכנה, אך ורק הכהן יכול לעשות על מעלות.

אנו לומדים מכאן עיקר חשוב מאוד על ההכנה למצוה. לדוגמה, ידועים דברי הגמרא שחסידי ראשונים היו שוהים שלוש שעות לפני התפילה בהכנה לתפילה. ודאי שהתפילה עצמה לא ארכה שלוש שעות. דוגמה נוספת אנו מוצאים בחג פסח, זהו חג עתיר במצוות ובמנהגים אומרים חז"ל ששלושים יום קודם הפסח עלינו לעשות הכנות וללמוד את ההלכות הדרושות.

למדנו אם כן, כי ההכנה חשובה מאוד גם למיציא והנאה מהמצוה, וכך משיגים אנו את המטרה החשובה, של קיום המצוה בשלמות.

להדרכת חתנים: 054-84-666-24

דעה רווחת בין גדולי הפסיכולוגים היא, שההכנה והציפיה לאירוע מסויים, שווה מבחינת ההנאה לאירוע בעצמו. כל מי שיצא לטיול עם ילדים יודע, שאחת מההנאות הגדולות של הילדים היא הציפיה וההכנות לטיול. עוד לפני היציאה הם נוהגים לארגן תיקים, להכין שתיה וצידה לדרך. לתכנן מסלולים ולקבוע את זמני הטיול. הם מפיקים מכך הנאה שוות ערך לטיול עצמו.

מחקרים אחרים שנעשו על אנשים בוגרים מעידים, שאף אצל מבוגרים ההכנה והציפיה שוות כמו האירוע. לכן הפסיכולוגים ממליצים לתכנן לפרטי פרטים כל אירוע שמתקרב, לא רק כדי שהאירוע יצליח, אלא גם כדי למצות את ההנאה מההכנה.

הנה בפרשתנו אנו קוראים על חשיבות ההכנה למצוה. על הפסוק: "בהעלותך את הנרות" דרשו חז"ל, כי על הכהן לעלות על שלוש מדרגות כדי להיטיב